

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évi 150.— L., félévi 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évi 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)

5. szám.

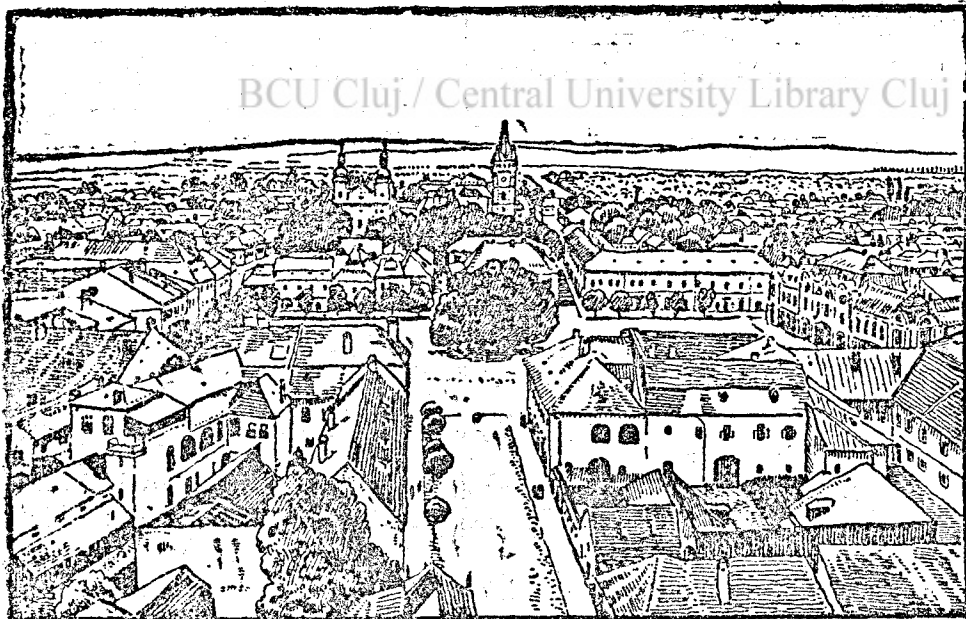
Megjelenik minden szombaton.

Az érdekes város.

Ifjú koromban Nagybányáról sok olyan dolgot hallottam és olvastam, amik nagy mértékben fölkellették kíváncsiságomat ez iránt a város iránt. Legjobban meglepett, hogy az Avashegység aljában fekvő városka környékén szelid gesztenyefa erdők vannak és egész Erdély piacain árulják a bányai gesztenyét.

rencyével, mert este érkeztem oda és reggel már el is utaztam Bányáról. Hideg, szeles idő volt és nem távoztam tulságosan kellemes emlékekkel álmaim városából. Csupán utcáinak, házainak és középületeinek nemes ódonsága ragadta meg figyelmemet.

Most azonban az *Erdélyi Múzeum Egyesü-*

Nagybánya.

is megtanultam, hogy Erdélyben a szelid gesztenyefa még csak a *Retyezát* aljában, a város környékén alkot nagyobb kiterjedésű erdőket. Hallottam azt is Nagybányáról, hogy híres nemes fémbányászata van, háziiparára rendkívül fejlett, gyümölcs és termelése pedig elsőrangú s jó magyarok

idő telt el, amig személyesen tapasztalatokat szerezhettem arról, hogy milyen Nagybánya? Először nem jártam sze-

let nagybányai vándorgyűlése alkalmával volt alkalmam gyönyörködni Nagybánya városának minden szépségében. S azóta, mióta igazán ismerem, még nagyobb varázslatossággal hat reám, mint eddig.

Már messziről gyönyörű kép tárul az utas elé. Az Avashegység erdőkoszoruzta hegyláncai sötétkék színnel szegik be a báránnyelű eget. Gyümölcsrel terhelt fák és gerezdekkel rakott szőlők sötétzöld lombozata mögül váratlanul csillannak elő Nagybánya házai és

tornyai. A *Szent István* torony éles csucsan emelkedik az ég felé, de bármilyen karcsu és magas a torony, az *Avashegység* magas gerince mellett eltölpül. Mindenütt jól ápolt gyümölcsösök, szép kertek, gondosan művelt szántóföldek és erdők között halad az út Nagybánya felé, az ember alig veszi észre a sok gyönyörűség közben, hogy a város házai közé érkezett.

Nagybánya a multban még nevezetesebb város volt, mint ma. Mint *szabad királyi* városnak pallósjoga volt, ma is áll a Vértorony, ahol a szerencsétlen halálraitéltek töltötték utolsó óráikat. A *Szent István* torony még a *Hunyadiak* korából való. A hozzátartozó templombajó leégett és nem építették fel újra.

A városban tudományért és művészetért lelkesedő emberek laknak. Ez főképpen annak köszönhető, hogy volt a régi világban Nagybanának egy derék polgármestere, aki felajánlotta a magyar festőknek a város vendégszeretetét. Ennek köszönhető, hogy ma Nagybanánya minden polgári háza valóságos kis múzeum, képekkel van tele. Ezekre a figyelmes szemlélő a magyar festőművészet fejlődésében gyönyörködhetik. Nagybanánya lakossága azonban már a festőtelep keletkezése előtt is lelkesedett minden szépért és jóért. A város környékén tudomány- és művészetkedvelő magyar főurak laktak. Hiszen ott van Nagybanánya közelében a Telekiek ősi fészke. Koltó, ahol Petőfi Sándor egyik legszebb versét írta Szeptember hónap végéről:

„Még nyílnak a völgyben a kerti virágok,
Még zöldel a nyárfa az ablak előtt,
De látod amott a téli világot?
Már hó takarja el a bérci tetőt.“

Nagybanánya és vidékének magyarsága hű maradt magyar kulturájához és nemes versenyben tör magasabb célok felé. Az *Erdélyi Múzeum Egyesület* valóban nem tarthatta méltóbb helyen ez évi vándorgyűlését!

Sajnos, Nagybanánya is érzi az általános gazdasági válságot. Arany, ezüst és ólombányászata, amelyik régebben mázsaszámra termelte ezeket a fémeket, visszaesett. Azonban még ma is tekintélyes helyet foglal el Középeurópa fémányászatában. Gyümölcs- és szőlőtermelése a kor haladó szellemének megfelelő lendülettel fejlődik, sőt a környék gazdái mind kiterjedtebben kezdenek foglalkozni a zöldség-

félék termelésével is. Olyan ősz tájéka a nagybanányai hetipiac, mint egy szép gazdasági kiállítás. Nagybanányának és vidékének a házi ipara is jó hírű. Különösen fazakas, sárfonó- és bőr-ipara nevezetes. Ezenkívül nagyobb gyár van Nagybanányán, köztük sav, rézgalic és mütrágya gyárak.

Nagybanányai látogatásom tehát azzal végződött, hogy ifjukorom gondolatai mindennel valóra váltak. Kell-e annál nagyobb dicséret, hogy az érett fej a mai szomorú időkben is olyan szépnek és olyan jónak látja gyermekkorának álmait, amint azt a régi jó időkben ifjuságának idején elképzelte?

Dr. Szász Ferenc

Elmaradunk-e a versenyfutásban!

A szükség jó tanítómester. Amit az ember nem akar megtanulni jó könyvekből, okos tanácsokból, tanulságos példákban, azt megtanulja a maga kárán.

Az egész emberiség most egy ilyen iskolába megy keresztül. A maga kárán kell megtanulnia, hogy nem lehet egy nemzetnek, országnak, világrésznek baja anélkül, hogy a többiek is meg ne éreznék. Vagy nem hat-e a legkisebb falu legszegényebb emberének sára is az a nagy elakadás, ami most a világegyetem életfolyásában jelentkezik?

Kénytelen, kelletlen, de mindenkinek el kell mazkodnia az új viszonyokhoz. Változtatnia kell eddigi munkarendjén. Különösen ez a gazdákra nézve, akiket legjobban megadott az új idők áradata. Akik most jutnak el abba a korszakba, amelyet az iparosok száz évvel ezelőtt átszenvedtek: a gépek korszakába! Az iparosokat annak idején a gépei tették tönkre, a gazdák ellen most a bonagyárak, óriási termelőüzemek indulnak harcba.

Ezt a folyamatot minden gazdának el kell és mérlegelnie kell. Szerencsés gazda, aki megvan az alapműveltsége ahhoz, hogy az új élet új követelményeit megtanulhassa, annak veszedelmét feje fölül elháríthatja. És szerencsés, amelynek vannak vezetői, akik világéletét hordoznak előtte a mai élet bizonyos utjain.

Eppen időszerű ezeket meggondolni most, amikor a művelődés tüzhelyein, az iskolákban, gyűl az éltető világosság. Szörnyű bukások és letörések várnak arra, aki nem készít magának fegyvereket az életharcra szeptemberi tüzei mellett. És öngyilkosságot követ el az a nép, amely a mai időkben tudomány nélkül való állapotra kárhoztatja magát.

Mi is ennek a kis lapnak a hasábjain több fogjuk élesíteni a művelődés szent tüzeit. Az ige hangzani fog, akinek füle van: hallja meg, akinek szíve van: érezze meg és akinek esze van: kövesse!

Ezeket a gondolatokat különben nemcsak a szeptemberi iskolanyitás alkalma sugalja nekünk. Egy friss értesülésnek a hatása alatt állunk, amely a szokottnál is élénkebben tereli a gyelmünket a mi népünk sorsára, jövődjére.

Vajjon megteszünk-e mindent, hogy Erdély többi népei között megálljuk a helyünket?

A százszok eddig is előttünk jártak gazdasági tudásban, szervezettségben.

De vigyázz, erdélyi magyar gazda! A románok is, értjük a falusi népet, a gazdákat, romlamosan elindultak a haladás útján. A mosmani nehézségekből, válságokból levonták a

tanulmányokat, okulni kezdenek a maguk kárán és gyorsan alakítják át termelésüket, gazdálkodásukat az új idők kívánalmai szerint.

Ez így van általánosságban, vakság volna meg nem látnunk a nyilvánvaló jeleket. De hadd mondjuk el azt az értesülésünket is, amely szóra készítettet.

A marosmenti román falvakban, különösen Alsófehér és Hunyadmegye falvaiban lázas munka indult meg a gyümölcsösök telepítésére. Amint értesülünk, nemcsak a kerteket, de a határ megfelelő részeit, dűlőutak mentét és árokmosta helyeket is mind beültetik oltványokkal. És ezt a dolgot nemcsak úgy összevissza, rendszertelenül intézik, hanem a leghelyesebb elvek és módok szerint. Nemcsak az egyes gazdák, de a falvak is megegyeznek a gyümölcsfajtában és nagy tömegeket igyekeznek termelni a kivitel számára.

Vigyázz magyar nép, le ne maradj a nagy versenyről. Ha a románok is elétek vágnak gazdasági téren, akkor szegénység és szolgaság vár rátok is, annál inkább gyermekeitekre. Ennek megfontolásával hallgassátok meg az iskolák harangjait, amelyek szeptemberben megszólalnak!

Külföld

A német zűrzavar. A német ország tovább tart és még nem látni a módot, amely megfogható megoldásra vezetne. A birodalmi gyűlés összeült és az ülése örömnapi volt — a kommunistáknak. A legidősebb képviselő ugyanis kommunista. A harcosa a kommunista munkásoknak s börtönt is viselt. A neve Zettkin Klára, a 91 év. Az országgyűlések alakulása szerint a megalakuló gyűlés ő vezette, mint legidősebbet, mint korelnök s ezt az alkalmat felhasználta arra, hogy megmondja a kommunista eszmék mellett és kifejezze azt a reményét, hogy ő nyithassa meg a Szovjet-Németország első

tanács-kongresszusát. A kommunista képviselők nagy lelkesedéssel hallgatták a korelnök kijelentését, a többi pártok azonban mély hallgatásba burkolódtak a megnyitó alatt. A megejtett választáson a birodalmi gyűlés elnökéül a Hitler-párti (nemzeti-szocialista) Göhring-et választották meg. Az elnökök a centrum-pártból, a német nemzeti pártból és a bajor néppártból kerültek ki. A szocialisták tehát nem nyertek képviselőket az elnökségben.

A birodalmi gyűlés első ülése — a bevezető kommunista izgatástól eltekintve — méltósággal folyt le s azt bizonyította, hogy a gyűlésnek van kormányzásra alkalmas többsége. Göhring elnök köszönő beszédében hivatkozott is erre és kifejezte azt a re-

ményét, hogy a köztársaság elnöke nem fogja feloszlítani az országgyűlést. Olyan hírek terjedtek el ugyanis, hogy Papen kancellár felhatalmazást kapott a birodalmi gyűlés feloszlítására, mindaddig, amíg kormányképes többségre tud szert tenni.

Sajnos, nem lehet tudni, hogy meddig marad fenn a birodalmi gyűlésnek az első ülésben megnyilvánult szép rendje. A Hitler-párt tovább folytatja országos izgatását s el van szánva, hogy a hatalmat, ha másként nem lehet, erőszakkal is átveszi, sőt hírek szerint Poroszországban már mindent előkészítettek erre. Ezért lehet, hogy még az eddigieknél is szomorubb idők fognak virradni Németországra.

Angol-francia gazdasági szövetség. Ezuttal nem politikai

együtműködésről van szó a két állam között. Erre nem régiben egyeztek meg, amint már hirtadtunk róla. Az új antant gazdasági természetű s az a célja, hogy az ősszel megnyíló világ-gazdasági konferenciára biztossítsa a két állam együtműködését. Ez az együtműködés körülbelül el is dönti a konferenciasorsát. Epen ezért remélnünk kell, hogy nem önző gazdasági célok megvalósítására kötötték. Ez nem volna érdeke egyik államnak sem, hiszen a világszerte dúló gazdasági válság enyhülését csak olyan rendezéstől lehet várni, amely minden alkalmat megerősít.

Mi a célja a lengyel-orosz-török barátkozásnak. Ennek a furcsa barátságának megkötését befejezettnek lehet tekinteni. Kétségtelen, hogy elsősorban Németországra nézve káros ez az új szövetség, de érzékenyen érint minket is, akik nem tudunk megállapodásra jutni Oroszországgal, míg Lengyelország, úgy szólva a hátunk mögött, megegyezett vele. Ugy látszik, Lengyelország érzi, hogy nem megfelelően bánt el velünk. Ennek lehet tulajdonítani a törökországi utjából visszatért dr. Beck lengyel külügyminiszteri államtitkár bukaresti látogatását. Dr. Beck Bukarestben kijelentette, hogy Lengyelország változatlan baráti érzéssel van Románia iránt. Ez azonban a tények mellett nem nagy vigasztalás.

Nagyarányu szükségmunkák Németországban. Pápen német birodalmi kancellár egy Münster városában tartott politikai gyűlésen kijelentette, hogy a birodalmi kormány kétmilliárd márkát fog közmunkákra fordítani s ily módon enyhíti a munkanélküliséget, mert így másfélmillió, esetleg kétmillió munkásnak tud munkát biztosítani. A kormány gondoskodott a szükséges pénzügyi fedezetről s így a munka közelebbről megindul. A kijelentést Németországon kívül is örömmel fogadták és hatására a német értékek emelkedtek Párisban és Londonban.

Érdekes választás. Magyarországon mezőcsáti kerületében időközi választás volt. A kormány jelöltje Purgly Emil, földművelésügyi miniszter volt, aki nem épen száz szavazattal kisebbségben maradt Eckhardt Tibor kisgazdapárti jelölttel szemben.

Elég ritka dolog, hogy egy miniszter megbukjék a választáson!

Kegyelmet kaptak a halálraítélt hitleristák. A porosz kormány megkegyelmezett a Beuthenben halálraítélt nemzeti szocialistáknak és valamennyi büntetését életfogytiglani börtönbüntetésre változtatta át. Valószínű, hogy a tettesek rendes bíróság, azaz esküdtbírók elé kerülnek. A megkegyelmezést azzal indokolják, hogy a bűnösök tettük elkövetésekor nem tudtak még arról, hogy a statáriumot kihirdették.

Belpolitikai hírek

Csak tanács... A Nemzetek Szövetségének pénzügyi szakértője, Denis, kijelentette Bukarestben, hogy csak „technikai” segítséget tud nyújtani Romániának. Ez azt jelenti, hogy Románia nem kap pénzt, csak utbaigazítást arra nézve, hogy miképpen csökkentse a kiadásokat és hogyan növelje a bevételét? A pénzügyi szakértő azt is hangsúlyozta, hogy módot kell találni a külföldi adósságok részleteinek fizetésére. Tehát Románia nem teheti meg azt, amit más, pénzügyi nehézségekkel küzdő államok megtettek. Ezek ugyanis a külföldi adósságok fizetését megtagadták és a megtakarított pénzzel a belföldi pénzpiacot segítették meg. A nyilatkozat után nem sok jót remélhetünk. Kis darab kalácsal többet értünk volna, mint sok böles tanáccsal!

Tömörülnek az ellenzéki pártok a kormány ellen. A „Curentul” című bukaresti újság szerint a román ellenzéki pártok kormánybuktató akcióra készülnek. A „Curentul” szerint az összes ellenzéki pártok közösen fogják felvenni a kormánypárt és a Vajda-kormány ellen a harcot.

Készül az új állampolgársági törvény. Az igazságügyminiszter rövidesen törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé az állampolgársági listákba való felvételtől. A törvénytervezet sze-

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

rint az állampolgársági listákba való jelentkezések határideje 1933. szeptember 1-én fog lejárni. Tehát ez alatt az idő alatt mindazok megszerezhetik a román állampolgárságot, akik eddig valamilyen ok miatt elmulasztották volna.

Kellemetlen eset történt a parlamentben. A parlament egyik legutóbbi ülésén izgatott hangulat uralkodott, mert Cuza hívei tüntetni akartak a parlamentben megjelent népszövetségi szakértők ellen. Nagyobb tüntetésre nem került sor, azonban Cuza beszéde miatt a nemzetek szövetségének pénzügyi szakértői eltávoztak a parlamentből.

Feltűnést keltő beszédet tartott a kamarában Duka volt miniszter. A liberálisok vezére, Duka, volt miniszter nagyszabású beszédben körvonalozta a liberális párt álláspontját. Beszédéből a következő gondolatokat ragadjuk ki. Duka szerint az összes kormányzó pártoknak egységes irányra és közös mun-

kára kell törekedniök. A békeszerződések revíziójának réme állandóan kísért és a propaganda a szerződések megváltoztatására egyre erősebb. A román pártoknak tehát szoros egységet kell mutatniok. Vonatkozik ez a gazdasági kérdésekre és konferenciákra is. A gazdasági válsággal kapcsolatban kifejtette Duka, hogy egyelőre nem remél javulást, a válság még évekig eltarthat és csak mi segíthetünk magunkon. Beszédének végén kifejtette, hogy a romániai kisebbségek helyzetét is rendezni kell. Elmondotta, hogy Romániában 4 millió kisebbség lakik. E kisebbségek helyzetét rendező törvényre vonatkozólag azonban nem valami biztatóan nyilatkozott. Azt mondotta, hogy a kisebbségek törekvéseit és panaszait a törvényhozás szűkebb kereteire kell korlátozni. Ez a nagyon kétértelmű megállapítás sejteti, hogy a kisebbségek a liberálisoktól sem várhatnak jót.

da, zenekar és kétszáz szereplő elkezdte játszani kedves szerepét, mely a magyarok megtérésének századjáról szólt és amelynek mondanivalóit a józseffalvi plebános, dr. Németh Gellért Kálmán írta. A rengeteg számban összegyűlt közönség elbűvölve nézte a léleknemesítő játékot, de a dalárdát is sokat tapsolta, de még az új zenekarnak is igen örült, annál is inkább, mert annak a hegedűt és a bőgőjét egy furó-faragó józseffalvi székely testvérünk, bizonyos Székely Albert atyánkfia faragta, hogy ezután most már saját muzsikája legyen az élelmes és jóakaratu kis falunak, amelyik csupán néhány trombitát szeretne még megszerezni. A vidékről sok német testvér is eljött a józseffalviak ünnepére, akiknek az andrásfalvi főtanító, Fazekas ur németül is megmagyarázta az előadás szövegét. Kedves meglepetést okozott két erdélyi vendégnek, dr. Jancsó Elemér író és dr. Gündisch Mihály kolozsvári orvos megérkezése is, akik átjöttek a Kárpátokon és váratlanul éppen ünnepi óráikban lepték meg távoli testvéreiket. Pár napig a Józseffalviak vendégei voltak és részt vettek a plebánossal együtt a nép oktatásában a vasárnap délutáni kultur-órákon.

Szeged városa kéri az aradi vértanúk hamvait. Szegeden mozgalom indult meg, hogy az Aradon megtalált vértanu-hamvakat kérjék ki Romániától és szállítsák Szegedre. A mozgalom vezetői kapcsolatot kerestek ez ügyben a magyar külügyminisztériummal és valószínű, hogy a magyar külügyminisztérium kéréssel fog fordulni a román kormányhoz a hamvak kiadatása ügyében.

Hírek

Lelkes hangulatban folyt le Nagybányán az Erdélyi Múzeum Egyesület vándorgyűlése. Az Erdélyi Múzeum Egyesület Nagybányán tartotta meg folyó évi vándorgyűlését. A vándorgyűlés elnöke Dr. Boros György unitárius püspök volt. A vándorgyűlésre sok orvos és tudós érkezett, hogy a legutóbbi idők tudományos felfedezéseiről és szellemi eseményeiről egymásnak és a közönségnek beszámoljanak. A Nagybányára érkező vendégeket Szőke Béla prépost és dr. Gál Gyula orvos fogadták. A négy napig tartó vándorgyűlés

lelkes és meleg ünnepek és értékes előadások közben zajlott le. A magyar tudósok előadásairól és felfedezéseiről ilyen módon az egész világ tudomást fog szerezni s így újabb fény és dícsőség fog szállani az erdélyi magyarságra.

Ünnepi órák Bukovinában. A bukovinai derék magyarok közül sokan gyűltek össze augusztus 20-án Józseffalva községben. A gyönyörű templomi ünnepség ünnepi miséjét Sebestyén Antal, Hadikfalva kiváló fősperes énekelte. A kórusban ugyanekkor az új dalárda énekelt, lebilineselő kedvességgel. Délután voltak az ünnepi játékok. A templom környékét erdővé alakították és akkor a dalár-

Kettős számunk.

Lapunk mai száma 37—38. jelzést kapott. Kettős számot kellett kiadnunk, mert közben ünnepek esnek és a munkaszünet miatt technikai okokból a nyomda nem végezheti lapunk zavartalan előállítását. Célszerűnek látszott tehát, hogy mostani számunkat néhány nappal elkésve küldjük szét. Következő számunk megjelenését siettetni fogjuk, úgy hogy olvasóinkra a helyzet kényszere miatt ne származzék kár. Ezzel az oldalszámok növelésével igyekszünk olvasóink érdekeit kiszolgálni.

A Zeppelin utja Délamerikába. A Zeppelin léghajó újabb amerikai utra indul. Ez alkalommal a léghajót Eckener kapitány fogja vezetni. A léghajó sok utast és többszáz kiló postát szállít Délamerikába. A Zeppelin Brazília északi részén fog leszállani.

Székelyudvarhely megkapta a fürdőkedvezményt. Hosszas után eljárás után Székelyudvarhely visszakapta a fürdővárosok kedvezményét. A kedvezmény visszamenőleg érvényes, 1932. május 15-től számítódik, mégpedig olyformán, hogy aki oda utazott és megőrizte utazási jegyét, az lebélyegzés után a visszautazásnál érvényesítheti. A különbség csak ott van, hogy most a város a Szejke fürdő révén kapta meg a kedvezményt és így a jegyeket nem a városházán, hanem a két kilométernyire fekvő Szejke-fürdő igazgatósága bélyegzi le. A kedvezmény a többi fürdőikkel egyetemben okt. 1-ig marad érvényben.

A magyar képviselők közbenjárására törölték a beiratási okmányok rendeletét. A kolozsvári iskolai vezérfelügyelőség 19.08/1932. szám alatt a bulletinul Scolar 1. számában rendeletet adott ki, hogy a felekezeti iskolai növendékek beírásánál mintegy ötféle okmányt kell követelni, ami a magyar szülőkre igen

nagy anyagi áldozattal járt volna. Magyar parlamentárjaink élükön dr. Pál Gáborral, hamar észrevették, hogy ez a rendelkezés a felekezeti iskolák ellen irányul és közbenjártak a miniszteriumban a rendelkezés hatályon kívül való helyezése iránt. A miniszteriumban megértéssel kezelték az ügyet. 100.989/1932. szám alatt most érkezett le a tanfelügyelőségekhez a Seni vezérfelügyelő által kiadott rendelet, amely hatálytalanítja a kolozsvári vezérfelügyelőség rendeletét. Erről a miniszteriumban nem is tudtak. Parlamentárjaink sikeres közbenjárása nagy eredmény és azt jelenti, hogy az iskolai beiratások most már ugyeszközölhetők, mint a megelőző években.

Holdfogyatkozás. Szeptember 14-én, szerdán este, részleges holdfogyatkozás lesz. A fogyatkozás este holdkelte után kezdődik és nálunk is látható lesz.

Terjed a gyermekbénulás járvány. Lapunk előző számában közöltük, hogy Szatmármegyében súlyos gyermekbetegség pusztít. A betegség átterjedt Máramarosmegyére is és több községben fellépett a gyermekek között.

„MAGYAR NÉP”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Lótolvaj szenátor. Novitzki Cuza-párti szenátor mandátumát megsemmisítették, mert súlyos bűncselekményeket követett el. A parlamenti vizsgálóbizottság megállapítása szerint a kiváló szenátor csempésztette és lókötéssel foglalkozott. Nagy derűtséget keltett. Mumuianu, Cuza-párti szenátor felszólalása, aki a lótolvaj szenátor védelmében tiltakozott a mandátum megsemmisítése ellen — a politikai erkölcs nevében.

Besszarábiában terménnyel fizetik az adót. A minisztertanács határozata értelmében a besszarábiai földművesek természetben is fizethetik adójukat. A rendelkezés októberig marad érvényben. A földművelésügyi miniszteriumban komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy ezt a rendszert az egész országban bevezetik.

Már a toronygombban is veszedelmet sejtnek... Gyergyócsomafalván történt az alábbi szomorú eset. Török Ferenc eszperes plebánosnál megjelentek a csendőrök és követelték, hogy bontassa fel a templomtorny gömbjét, mert a gömbben államellenes okmányok vannak elrejtve. Az erőszakos csendőrőrmester fel is bontatta a templomtorny gombját, abban azonban semmi olyan írást nem talált, amiért Török Ferencet vád alá lehetett volna helyezni. Nehány naptárt, jegyzőkönyvet találtak a gömbben. Az erőszakoskodó csendőrőrmester Török Ferenc plebánost mégis letartóztatta. Szomorúan kell ezzel az ügyvel kapcsolatban megállapítanunk, hogy a bukaresti Universal című ujság szenvedélyes hangon tárgyalja a dolgot és úgy akarja feltüntetni az egész esetet, mintha a román nemzet méltóságát nagy sérelem esett volna.

Kitüntették Magyarországon a
gyerekes anyákat. Szent Ist-
napján kitüntették a sok-
gyerekes magyar anyákat. Az
között olyanok is voltak,
kinek 16—17 élő gyermekük
van. Az első díjat egy 21 gyer-
keses anya nyerte el.

Nagy csalás történt a buka-
adóhivatalnál. Egyik buka-
adóhivatalnál váratlanul
vizsgálatot tartottak. A vizsgá-
alkalmával megállapították,
gy az adóhivatal tisztviselői
millió lejnyi összeget hamis
számlákkal a maguk részére
vették fel. A hivatal főnökét le-
fogatották és több tisztviselőt
arrestáltak.

Háromnegyedére szállítják a
földadót. Lapunk előző számá-
ban közöltük, hogy a földadót le-
járnak szállítani. Hir szerint a
adójuk adója negyedével fog
csökkenteni, tehát háromnegyedé-
re szállítják le.

Másfélmilliárd lej értékű ara-
nyot emeltek ki a tenger feneké-
ről. A Földközi-tenger francia
területén egy olasz buváro-
csapó a háboru alatt elsülyedt
egyipt nevű hajót felkutatta.
Után megtalálta, a benne levő
aranyat, buvárokkal kiemeltette.
Ez félmilliárd lej értékű ara-
nyot hoztak fel a buvárok a ten-
ger fenekéről. Az arany fele
a tenger fenekén van.

Magány ember szerencséje. Az
amerikai osztálysorsjáték legutób-
b kiadásán Fulea Parasciva, pé-
tervári cipész nyolcad sorsje-
gyével 250 ezer lejt nyert. A sze-
resztő cipész olyan nehéz anyagi
körülmények között élt, hogy a pé-
tervári papirgyárban napszá-
mos munkát is végzett.

Jugoszláviában a harangszót
megadóztatják. Ujgrádiska,
szlovéniai község plebánosa a há-
boru alatt elrekvirált nagyharang
szót nemrégiben új harangot
vásárolt be. Ennek felszentelésé-

re nagy örömmel készült az
egész falu népe. A harang annak
rendje és módja szerint meg is
érkezett a falusi állomásra, de a
várakozók közt volt az adóhiva-
tal képviselője is, aki kijelen-
tette, hogy a harang addig nem
szólalhat meg, amíg le nem ró-
nak utána 1750 dinár köveztvá-
mot és fogyasztási illetéket.

— Nem úgy van az, uram, —
szólt erre szeliden a helyi plebá-
nos. — A harangszó után adó
nem jár. Mi azt még akkor is
meghuzathatjuk ingyen, ha az
egész adóhivatal kihalna, amit
ne adjon az Uristen.

Az adóhivatal képviselőjét
azonban nem könnyű meggyőz-
ni, amint azt általában olva-
sásunk is tudják s így az ujgra-
diskai plebános szava is falra-
hányt borsó volt.

Le akarják szállítani a katonai
szolgálati időt. Bukaresti hírek
szerint rövidesen a parlament
elő kerül az új katonai törvény-
javaslat. Ennek legfontosabb in-
tézkedése lesz, hogy a katonai
szolgálati időt leszállítják. Ez-
zel a hadügyi költségvetésben
nagy összeget fognak megtaka-
rítani. A katonai szolgálati idő
leszállításával egyidejűleg meg-
szűnnének az évközi szabadsá-
golások és nagyobb súlyt fektet-
nének a katonák kiképzésére,
hogy rövid idő alatt mindent
megtanuljanak.

Amit nem tud mindenki. Eddig úgy
látszott, hogy átridálatlan akadá-
lyokba ütközött az olyan fájdalomesil-
lapító szer előállítására, amely gyors ha-
tása mellett egyben tartós eredménye-
ket is ér el. A gyógyszerészet terén és
sok betegen végzett beható kísérletek
és tanulmányok alapján sikerült végre
Togal név alatt olyan gyógyszert elő-
állítani, amely megbízható és tartós
hatása mellett a szervezetre nézve tel-
jesen ártalmatlan. A Togal-tabletták
használata nagyszerűen bevált eszűs
és közhüvelyes fájdalomknál, fejfájás-
nál és hülésből származó megbetegedé-
seknél.

Előfizetőink figgelmébe!

Előfizetőink érdekeit kíván-
juk szolgálni azzal, hogy az
előfizetési díjak beszédésére
fényképes igazolvánnyal és a
hátrálékok jegyzékével ellátott
megbízottat küldünk ki. Kér-
jük előfizetőinket, rendezzék
megbízottunknál tartózásait,
mert ezzel nagyobb összeget ta-
karítanak meg, mivel elesik a
postai utalványozás díja. Meg-
bízottunk már eddig is több vi-
déken sikerrel folytatta a pénz
beszédését. A legközelebbi idő-
ben a következő községeket
fojja végigjárni: Désakna,
Kozárvár, Baca, Arpástó, Vár-
kudu, Bethlen, Somkerék, Sa-
jódvárhely, Cegtelke, Kato-
na, Nagysármás, Mezőméhes,
Mezőzáh, Mezőbodon, Maros-
ludas, Aranyosgerend, Székely-
kocsárd, Felvinc, Marosdócsa,
Nagyenyed, Torockó, Torockó-
szentgyörgy, Magyarlapád, Lő-
rincréve, Tövis, Balászfalva,
Bethlenszentmiklós, Küküllő-
vár, Adámos, Küküllődombó,
Vámosgálfalva, Dicsőszentmár-
ton, Radnót, Marosugra, Kere-
lőszentpál, Kutyalva, Maros-
vásárhely.

Másodszor virágoznak a fák
Nagybányán. Nagybányán ju-
lius 17-én nagy jégverés pusztí-
tott. Az itéletidő különösen a sző-
lőkben okozott nagy kárt. A jég
által elvert fák most újból virá-
gozni kezdenek. Suba János bor-
belymester szőlőjében az összes
gyümölcsfák újra virágba bo-
rultak. A ritka látványnak sok
csodálója akad.

Itéletidő volt Jugoszláviában.
Augusztus végén Délserbiában
és Boszniában napokig tartó ite-
letidő volt. A hegyeken több na-
pig szüntelenül havazott. A ha-
vazás és esők miatt a hegyi pa-
takok és folyók megáradtak s
sok kárt okoztak.

Örült asszony rémfette. Zágor, kisküküllőmegyei községben egymásután több tüzeset történt. A tüzeket gyújtogatás okozta, a tettest azonban nem kapták meg. Közlebről megint tűz ütött ki Zágorban. Bell János szász gazda csürje, háza és istállója gyulladt ki. A tűz oltása közben feltűnt a csendőröknek, hogy Mesner Mária nevű asszony nem segít a tűzoltásnál, sőt később a tűz körül énekelni és ugrálni kezd. Ezért a csendőrség letartóztatta. Vallatása alkalmával kiderült, hogy a gyújtogatásokat Mesner Mária okozta, mert a tűz gyönyörködtette. Az örült asszony falujának több mint százezer lej kárt okozott.

A vonaton is lehet jegyet váltani. A jegynélkül utazókat eddig szigorúan megbüntették és ha nem fizettek, törvény elé idézték őket. Ez a rendszer külföldön sehol sincs divatban és különösen külföldi utasok körében érthető tiltakozást váltott ki. Ezért a vasut igazgatósága külföldi mintára bevezette, hogy az utasok a vasuton is válhatnak jegyet, még pedig minden külön bírságolás nélkül. A jegy nélküli utasok csupán pótdíjat fizetnek: első osztályon 30, második osztályon 20 és harmadik osztályon 10 lejt.

Ötvenczer idegen volt a budapesti Szent István ünnepségen. A budapesti Szent István-hétre 50 ezer idegen érkezett Budapestre. A vendégek között sok amerikai magyar volt.

Eletmentő disznó. Wouda, amerikai község határában Thomas Russel gazdálkodót hatalmas vadkan támadta meg s agyarával súlyos sebet szakított Russel oldalába. Midőn a fenevad éppen kegyelemdőfést készült adni a földön fekvő sebe-sültnek, előrohant egy hatalmas

házi sertés és gazdája védelmében megtámadta a vadkant. A két hatalmas állat rettenetes élethalálharcot vívott, melyben végre is a vadkan pusztult el.

Letartóztattak egy pénzügyi főellenőrt. A kolozsmegyei Borsaközségben letartóztatták Opris pénzügyi főellenőrt. Opris hagyatéki ügyekben rendszeresen zsarolta a falvak népét. A jogtalanul felvett pénzből több százezer lejes vagyont gyűjtött. A letartóztatott tisztviselőt a kolozsvári ügyészségre szállították.

Furcsa hiba az orgonában. Egyik németországi városkában a templom orgonájának hangja elromlott. A hibának sehogyan sem tudták nyitjára jutni. Végül is szétszedték átvizsgálás végett az orgonasipokat. Kiderült, hogy az orgona vastagabb sipjaiban denevérek ütöttek tanyát. A hivatlan vendégeket kilökték az orgonasipokból és azóta az orgona megint hibátlanul működik.

A Székelyek Kolozsvári Társasága felhívja mindazon helybeli, valamint vidéki szülőket, akik a gyermekeiket ipari, illetve kereskedői pályára öhajttják adni, hogy ez ügyben forduljanak a Székelyek Kolozsvári Társaságához (Str. Kogălniceanu—Farkas ucca 7). Ez idő szerint el tudnak helyezni két asztalos, két pék, egy cipőfelsőrész-készítő, egy cinkográfus, egy fogászati műszerész, egy cipész, egy borbély és egy papirkereskedő tanoncot.

— Vér-, bőr- és idegbajosok a természetes „FERENC JÓZSEF” keserüvizet mint igen jó beltisztító szert eredményesen használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb képviselői írják, hogy a FERENC JÓZSEF viz hatásával minden tekintetben megvannak elégedve. A FERENC JÓZSEF keserüviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Csökkennek az iparosok adóját

A pénzügyminiszteriumban tervezetet készítenek elő az iparosok adójának leszállításáról. Hir szerint a tervezetet rövidesen a parlament elé terjesztik és a földadó leszállításával egyidejűleg az iparosok adóját is mérsékelni fogják. Az iparosok adójának mérséklése alkalmával a kisiparosok külön kedvezményt kapnak és fokozottabb adócsökkentést fognak élvezni.

Szabó Béni a kisiparosokért.

Szabó Béni, magyarpartú képviselő a parlamentben a választásfelirati vita során nagyobb beszéd keretében foglalkozott a kisiparosok bajaival. Beszédében kifejtette, hogy a kisiparosok jelenlegi helyzete tarthatatlan. Beszédében követelte a forgalmi és fényüzési adók megszüntetését, a kisiparosok adójának leszállítását. Kérte a kormányt, hogy a nagyipari vállalatokkal szemben védje meg a kisipart és a kézművesipart és ebben az irányban azonnali intézkedéseket fogantatosítson. Elmondta, hogy a nagyipari vállalatok a kormányok részéről mindig támogatásban részesültek, a kisipar pedig mindig mostoha gyermek volt. Sürgős orvoslást kért, mert a kérdés és a megsegélyezés nem tűr halasztást. A képviselőház minden részén megtapsolták Szabó Béni beszédét.

Terjesszük a
„Magyar Nép”-et!

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Sürgős munka!...

Második cikkünkben rámutattunk arra, hogy a román kiskisgazdák milyen gonddal végzik a faültetést. Szükségesnek tartjuk ezzel kapcsolatban, hogy a gyümölcsfák ültetésének tudományát a magyar gazdák számára is kissé felfrissítsük lapunk hasábjain.

Gyümölcsfát lehet ültetni *ősszel és tavasszal*. Mindkét féle ültetésnek vannak előnyei és hátrányai. Ha azonban az előnyöket egybevetjük a hátrányokkal, azt találjuk, hogy az őszi ültetésnek mégis csak több előnye van a tavaszi ültetéssel szemben. Ezek közül csak azt említjük fel, hogy az ősszel ültetett fák gyökereit az esők és a téli hó természetes módon beiszapolják. Ezért ha tavasszal nem is részesülnek bő öntözésben, könnyen megerednek. A tavasszal ültetett fák tartós szárazság, szelvényes időjárás esetén könnyen kiszáradhatnak. Nagy előnye az őszi ültetésnek, hogy a fa tavaszra, mikor nedvkeringése megindul, gyökereit ver és jól tud táplálkozni a meleg idők beálltával. A tavaszi ültetésű fa sokszor csak májusban gyökeresedik be jól, későn hajt ki, vagy elpusztul.

Aki tehát még nem ásta meg gyümölcsfái számára az ültető gödröket, siessen ezzel a munkával, mert a gödrök földje úgy jó, ha néhány hétig érlelődik. A gödröket ne szabjuk túlságosan kicsire. Átmérőjük legyen 80—100 centiméter, mélységük pedig 60—80 centiméter. A gödrökből kiásott földet osszuk kétfelé. A felső, művelt részből származó földet tegyük félre, ez kerül majd ültetés alkalmával közvetlenül a gyökerek mellé. A göröngyös, vadföld legfelül jut, itt aztán idővel megérik és a benne levő tápanyagok a fa gyökeréhez szivárognak. Ültetés alkalmával a fák gyökereire jól megporhanyított apró földet kell szórni, hogy a gyökérzetet teljesen beborítsa. Ültetés közben a fát mozgassuk, hogy a gyökerek alja is megteljen földdel. Mikor a gyökereket egy réteg földdel elborítottuk, alaposan megtapossuk. Ha a fát trágyázni akarjuk, a trágyát erre a rétegre hintjük el és ezután dobjuk rá a durvább földet. Ezután a munka

után a fák tövét alaposan megtapossuk és bő öntözésben részesítjük. Ha elkéstünk volna az ültetéssel és attól tartunk, hogy korán lefagy, az öntözést mellőzzük. Mindenesetre ajánlatos a fák töve körül a földet felhantolni, hogy a föld ne fagyjon le a gyökérzetig. Kényesebb fák (őszi barack, kajszin barack) ajánlatos a tövüknél trágyatakaróval ellátni. Ezt az eljárást minden fánál sikerrel alkalmazhatjuk. Ismételten hangsúlyozzuk, hogy ősszel a frissen ültetett fák tövét nem szabad kitányérozni, hanem a földet a tövek körül fel kell hantolni.

Az elültetett fák kikarózzuk és kikötjük a karókhöz, hogy a szelek a gyökereket ne mozgassák ki helyeikből. Ha attól tarthatunk, hogy a gyümölcsösben nyul jut be, a fák törzsét náddal, ujságpapírral vagy valamilyen más, erre alkalmas anyaggal bekötjük, hogy a nyul ne rághassa meg a fiatal csemetéket.

Az ősszel ültetett fák rendszerint csak tavasszal részesítjük metszésben. Könnyen megeshetik ugyanis, hogy az ősszel megmetszett fa ágai a metszési lapon át elfagynak.

Aki csak teheti, ültesse el ősszel gyümölcsfáit azért is, mert a tavaszi ültetési idő sokkal rövidebb, mint az őszi. Tavasszal, ha hirtelen meleg köszönt be, a fák gyorsan hajtani kezdenek és az ilyen fiatal fák elültetése nem sok sikerrel fog járni. Ősszel rendszeren egy-két hónap is áll a gazda rendelkezésére, hogy ezeket a munkálatokat elvégezze.

A gyümölcsfák beszerzéséről és a vásárlásnál követendő szabályokról lapunk következő számában fogunk megemlékezni.

Minden községben adják
elő a műkedvelők a
„DÜSGAZDAG”

című bibliai színdarabot.
Az előadás joga három
példány megvásárlásával
szerezhető meg.

Hogyan tarthatjuk el télen át a szőlőt? A frissen leszedett szőlőt aggassuk fel szellős helyre egy héttig, azután ollóval kivágjuk belőle a romlani kezdő szemeket s ládába rakjuk zab közé. A zabot előbb megszitáljuk, azután úgy intézzük a szőlőrakást, hogy egy sor zab és egy sor szőlő jöjjön mindig egymásra. — Szőlőtartás viaszkkal. A szőlő eltartásnak legjobb módja a következő: A szőlőfürtöt korán reggel mielőtt a naptól felmelegedett volna, jó nagy darab venyigével együtt levágjuk a töről. A venyige vágási felületét spanyol viaszkkal, olvasztott szurokkal, vagy folyékony gyantával beragasztjuk s így elkészítve, azonnal elhelyezzük a szőlőfürtöket egy száraz, hűvös, jól szellőzött helyiségbe, ahol a fagy nem érheti őket. A fürtöket cérnaszálakra függesztjük fel, de úgy, hogy az egyes fürtök egymáshoz ne érjenek. Ha egyes szemek rothadásnak indulnak, azokat gondosan el kell távolítani. Ha nincs alkalmas helyiség, ahol a szőlőt télen át tarthatjuk, eltehetjük azokat egy falárába is. A ládába ugyanugy kell a szőlőfürtöket felfüggeszteni, mint a szobába, de ügyelni kell arra, hogy a ládának minden nyílása agyaggal gondosan el legyen tömve. A láda tetejét azonfelül még száraz homokkal kell jól befödni. Ilyen gondos elhelyezés mellett a szőlő februárig is szépen eltartható. Az így eltett szőlő éppen olyan ízletes és friss, mintha nem rég metszették volna le a töről.

Szövetségbe tömörülnek a gazdatisztek! Az agrárreform s az azután következő nehéz gazdasági viszonyok a középbirtokokkal rendelkező volt nagybirtokosokat képtelenné tették arra, hogy szakértő gazdatisztekkel al-

kalmazzanak megmaradt birtokuk kezelésére. Legtöbb birtokos maga vette kezébe megmaradt földje művelésének irányítását, vagy pedig nagyon olcsó embereket alkalmaztak — nem számítva azzal, hogy az a mezőgazdaság hátrányára lesz. Ezek folytán a szakképzett és gyakorlatlalt bíró gazdatisztek állás nélkül maradtak. Ez a munkás, szorgalmas és hasznos társadalmi rétege az államnak ma sehol sem tud elhelyezkedni, munka nélkül, kegyelemkenyéren tengeti életét.

Az erdélyi agrártörvény 99. szakasza megadja a lehetőséget arra, hogy a jelenleg munkanélkül tengődő gazdatiszti osztály hasznos és dolgozó polgára lehessen újra az államnak, csupán végre kell hajtani a törvényt, amely úgy intézkedik, hogy az igényjogosultak kielégítése után fennmaradó földterületekből 50 holdig terjedhető gazdaságok alakítandók azok részére, akik szakképzettségük vagy gyakorlati tudásuk folytán alkalmasak arra, hogy ezen gazdaságokat mintaszerűen vezessék.

Sok eredménytelen egyéni kísérletezés után végre Tordán augusztus hó 21-én megalakult a „Gazdatisztek Országos Szövetsége“ azzal a főcélal, hogy legkomolyabban követelje ezen törvényszakasznak a végrehajtását. Messzebbmenő programja pedig az alapszabályai értelmében, hogy tagjai részére szociális intézményeket létesítsen, tagjait kenyérkeresethez juttassa s végül, hogy a mezőgazdasági vívmányok ismertetése és terjesztésével az ország mezőgazdaságának fejlesztését előmozdítsa.

A Szövetség nemzeti különbségre való tekintet nélkül felveszi tagjai sorába minden ro-

mán, német vagy magyar gazdatisztet, aki kellően tudja igazolni gazdatiszti mivoltát. Az alig pár napja megalakult szövetségbe való felvételre nemcsak a magyar anyanyelvűek, hanem a szászok és románok is nagyszámban jelentkeznek.

A tagsági díjat a folyó évre 100 lejben, a belépési díjat egyszer és mindenkorra 50 lejben állapította meg az alakuló közgyűlés.

Felhívjuk olvasóink közül azokat, akiket érdekel, hogy az akció sikere érdekében rövidesen jelentsék be csatlakozásukat és kérjék a Szövetségbe való felvételüket. A szövetség címe: „Gazdatisztek Országos Szövetsége“ Turda-Torda, Str. Emineşcu No. 28.

Művelődési mozgalmak

SZINTELŐADÁS MAROSUJVÁRON. A marosújvári református ifjúság körében lelkes kulturmunka folyik. Több műsoros estélyt tartottak. Az estélyek keretében szép dalokkal szerepelt a Református Dalárda. Szerepeltek: Nagy Albert, Dávid János, Nagy József, Cséh József, Övedei Ignác, Fülöp Károly, Nagy Lajos, Övedei Gyula, Péntek Mihály, Székely József, Irsai Mihály, Nagy Albertné, Övedei Ilona, Gál Ilona, Fülöp Margit, Péntek Zsuzsika, Övedei Róza, Nagy Domokosné, Övedei Anna, Győrfi Samu, Szilasi Miklós, Övedei Domokos, Dávid János, Fülöp Imre, Szatmári Mihály, Sipos József, Péntek Mihály, Nagy Irén és Dávid Ilona.

DALESTÉLY SZÉKELYMUZSNÁN. A székelymuzsnai dalkör a kányádi ref. Dalkör közreműködése mellett táncal egybekötött dalestélyt rendezett. A nagy sikerrel előadott dalok után reggelig tartó tánc következett.

MULATSÁG ARANYOSGYÉRESEN. Az aranyosgyéresi Református Egyházi Dalkör jól sikerült táncmulatságot rendezett. A táncmulatság előtt jól sikerült műsorszámokat adtak elő a helybeli dalárdisták és műkedvelők. A megnyitó beszédet Bartha Lajos lelkes dalköri elnök tartotta. Szerepeltek a dalárda tagjain kívül Péter Károly, Radó Jenő és Fincs Piroska.

FELSZÁZADOS DALKÖRI JUBILEUM. A kolozsvári Hídelvei Ref. Földész Dalkör közelebről ünnepelte fennállásának 50. éves évfordulóját. Előelőtt a hídelvei ref. templomban énekei istentisztelet volt, melyen *Bíró Mózes lelkész*, a dalkör díszelnöke hirdette az ígét. Közreműködött az ünneplő dalkör, továbbá a Magyar-utcai Földész Dalkör és az új Bethlen Gábor Dalárda. D. u. 6 órákor jubileumi ünnepély volt a következő műsorral: 1. Megnyitó beszédet mondott *Bíró Mózes lelkész*, díszelnök. 2. Zöld: Megjegesendül... Előadta a jubiláns dalkör. *Karnagy Szántó Béla*. 3. *Petőffi*: Három fiu. Szavaltá *ifj. Gyulai György*. 4. *Ószi rózsá*... Előadta a *Boesky Dalkör*. *Karnagy Utó Lajos*. 5. *Horváth K.*: Kilenet ütött az óra... Előadta a *Kolozsvári Lyra Dalkör*. *Karnagy Szántó Béla*. 6. *Táreza*: Magyar dalokor. Előadta a *Bethlen Gábor Dalkör* vegyeskara. *Karnagy Adorján Dezső*. 7. *Pogatschnigg*: Micsép a dal... Előadta a *Törekvés Dalegylet*. *Karnagy Kárpáti Emil*. 8. A jubiláns dalkört a *Dalosszövetség* nevében üdvözölte *Táreza Bertalan főtitkár*, aki megemlítette, hogy a jubiláns dalkörnek négy olyan tagja van jelen, akik az alapítás óta működnek. Ezek: *Horváth Ferenc*, *Kilin Ferenc*, *Török András* és *Török Mihály*. Ezek számára díszoklevelet adott át a főtitkár. Ugyancsak díszoklevelet kaptak *Gyulai György* elnök és *Szilágyi András* körelnök, akik 36 év óta, továbbá *Kocsis Ferenc* és *id. Szilágyi István*, akik 33 év óta működnek. 9. *Veress Gábor*: Székelydalok. Előadta a *Boesky Dalkör*. 10. *Petőffi*: A szeretőm, nyalka gyerek. Szavaltá *Kun Mihály*. 11. *Santa Lucia*. (Táreza B. előadása.) *Bucsu* dal. Előadta a *Bethlen Gábor Dalkör* férfikara. 12. Zöld: Kegondult a kecskeméti... Előadta a jubiláns dalkör. 13. *Auspitz*: Falu végén kurta kocsmá... Előadta a *Törekvés Dalegylet*. 14. *Gyulai György* elnök a dalkör nevében köszönetét nyilvánította a közreműködött dalárdáknak és a közönségnek. Műsor után reggeli táncmultság volt.

MÜKEDVELŐ ELŐADÁS NAGYAJTAN. A Nagyajtai Dávid Ferenc Egyesület ifjúsági köre anyagilag és erkölcsileg fényesen sikerült színlelőteliséssel egybekötött táncmultságot rendezett. Előadták *Péterfi Gyula*, unitárius kántortanító „*Piros rózsá*, *Ószi rózsá*” című kedves népsziműtét, az egyesület tagjaiból alakult műkedvelők, akik mind nagyon ügyesek voltak, hogy méltán megérdemelték a közönség szűnninomakaró tapsait. Öv. *Göndöl Istvánné* szerepében *Maruzs Mariska* aratott nagy sikert. *Göndöl István* szerepét ügyesen alakította *Keztes Anna*. *Derüs* párceket szerez-

tek a közönségnek ügyes alakításukkal „*Blanel Samu*” szerepében *ifj. Bartha Lajos*, „*Lábaviszi*” és a cigányok szerepében *id. Bihari Gyula* illetve *Demeter Lajos* és *Anderkó Ferenc*. „*Szilasi Miklós*” szerepét *Fazakas László* alakította nagy hozzáértéssel. Ügyes alakítást nyújtott „*Kóbori István*” szerepében *Szentpáli Béla* is, kinek méltó társai voltak *Simon Áron*, *ifj. Ferenc Lajos*, *Darkó Sándor*, *Szentpáli Gyula*, *Darkó Juliska*, *Demeter Mariska*, *Demeter Lina*, *Simon Eszti*, *Ineze Ilke* és *Gazdag Zolika*. A betanítás és a rendező fáradságos munkáját *Gazdag Miklós* unitárius kántortanító ur végezte, kinek a munkában az ifjúsági kör tagjai segítettek, élükön *buzgó elnökükkel*, *ifj. Bartha Lajossal*. Nagy hatást váltott ki a tanító ur gondos rendezésében a színpadon egy ürmösi népies butorzattal és varrotásokkal berendezett szoba megjelenítése, valamint a szereplők ürmösi székely népviselete. Műsor után táncmultság volt, ami kedélyes hangulatban a reggeli órákban ért véget. A multság tiszta jóvedelme a most létesített ifjúsági kör tagjai segédkeztek, élükön *buzgó elnökükkel*, *ifj. Bartha Lajossal*. Nagy hatást váltott ki a tanító ur gondos rendezésében a színpadon egy ürmösi népies butorzattal és varrotásokkal berendezett szoba megjelenítése, valamint a szereplők ürmösi székely népviselete. Műsor után táncmultság volt, ami kedélyes hangulatban a reggeli órákban ért véget. A multság tiszta jóvedelme a most létesített ifjúsági kör tagjai segédkeztek, élükön *buzgó elnökükkel*, *ifj. Bartha Lajossal*. Nagy hatást váltott ki a tanító ur gondos rendezésében a színpadon egy ürmösi népies butorzattal és varrotásokkal berendezett szoba megjelenítése, valamint a szereplők ürmösi székely népviselete. Műsor után táncmultság volt, ami kedélyes hangulatban a reggeli órákban ért véget.

ÜNNEPSÉG MAGYARDÉCSEN. A *Magyardécsi Ref. Földműves Énekkar*, amelyet ezelőtt 40 esztendővel alapított *Sófalvi Károly* tb. esperes, a község akkori lelképásztora, *július 3-án* cseresznyeszürettel egybekötött zászlószentelési ünnepélyt rendezett. Az ünnepély olyan nagyméretű volt, hogy beillett volna városi dalünnepélynek is. A vidék intelligenciája és négy vendégdalárda közreműködése emelték az ünnepély fényét. A zászlószentelés előtti ünnepi istentisztelet volt a ref. templomban, ahol *Sófalvi Károly* tb. esperes hirdette az ígét. Az istentiszteleten a vendégdalárdák szebbnél szebb énekeket adtak elő. A szentbeszéd keretében *Sófalvi Károly* megszentelte a zászlót. Istentisztelet után diszközgyűlés volt a következő sorrendben: *Sófalvy: Jelige*. Előadta az ünneplő énekkar. *Megnyitó beszédet* mondott *Dénes Mihály* elnök. A dalárda történetét ismertette *Kiss János* helybeli lelkész. *Dr. Körösy*: A magyar dal. Szavaltá *Kádár Mária*. A zászló beszerzésének történetét ismertette *Kovács Sándor* elnök. *Szabó Géza*: Zászlószentelés. Előadta az ünneplő énekkar. A zászlóhoz. *Irtó Márton S. Dániel*, földmives-dalos. Szavaltá a szerző. *Sófalvy Károlyné* zászlóanya és a zászlókeresztanyák szép szavak kíséretében felkötötték a szalagjaikat a lobogóra. *Kovács Sándor* karnagy felolvasta azok névsorát, akik arany és ezüst zászlószegyet vettek. Ezeknek a dalárda nevében hálás

A tanító urak figyelmébe!

A Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. könyvkiadó vállalat értesíti a tanító urakat, hogy az elemi iskolák részére készített tankönyvjegyzéket, amely a térképek, iskolai nyomtatványok és szemléltető képek jegyzékét is tartalmazza, megküldötte az összes iskolák igazgatóságának. Az expedícióval járó torlódás elkerülése végett tanácsos a rendeléseket kellő időben feladni. Amennyiben valamelyik iskola nem kapta volna meg a jegyzéket, levélbeli kérésre a kiadó vállalat ismételtén megküldi.

köszönetét nyilvánította. Az üdvözlések során elsőnek *Táreza Bertalan Dalosszövetségi főtitkár* üdvözölte a jubiláns dalkört. Utána *dr. Bene Ferenc* egyházker. főgondnok a *Dési Polgári Dalkör* nevében köszöntötte a décei dalostestvéreket. *Kovács László* esperes a *Dési Ref. Vegyeskar*, *Vass István* ref. lelkész pedig a *Szépkényerüi Szentmártoni Dalkör* üdvözlését tolmácsolta. Az üdvözlésekre *Kiss János* helybeli lelkész válaszolt, megköszönvén az érdeklődést és a testvéri látogatást. *Hoppe: Daloljatok*. Előadta a *Dési Polgári Dalkör* *Bézy Ernő* karnagy vezetésével. Az ünnepélyen közreműködtek még a *Besztercei Magyar Iparosok Dalárdája*, a *Bethleni Református Dalárda* és a *Szépkényerüi Szentmártoni Ref. Énekkar*. A díszközgyűlést társas ebéd követte *Füstös Dániel* községi bíró kertjében, ahol a décei dalostestvérek, frissen szedett cseresznyével kedveskedtek a vendégeknek. *Gyönyörű látvány* volt már maga a cseresznyével és virággal díszített kapu is, cseresznyével kirakott felirásokkal és lecsingő cseresznyekoronákkal. Minden vendég vitt haza egy-egy kosár cseresznyét. Délután a kertben a helybeli és vidéki dalárdák szebbnél szebb darabokkal szórakoztaták a közönséget, majd föléndültek a zene és táncra perdült a vendégsereg apraja és nagyja. A felejthetetlen és szép ünnepély megrendezésében nagy része van *Kiss János* magyardécsi ref. lelkésznek, de az oroslánrész *Kovács Sándor* igazgatótanító karnagyot illeti, ki a dalárdát nemcsak újjászervezte és felvirágoztatta, hanem a falusi dalárdák között a legmagasabb színvonalra emelte. *T. B.*

Művelődés

ŐSZI RÓZSA.

Sárga levél hull a fáru,
A természet lassan árul,
Kevesebb a lombja, éke, —
Erdőn, mezőn csend és béke.

Süt a nap még, de nem éget,
Súgarával a vidéket
Koszorúzza, körülfolyja,
De nem tüzel ízzo szomszja.

Halkabban jár a kis csermely;
Arnyas, hűvös már minden hely;
Méla, őszi verőfényben
Őszi rózsza virul szépen.

A rét füve bágyadt, lankadt,
Dalos erdő azka hallgat;
A rövid nap enyhe csókja
Téged ér csak, őszi rózsza.

Nyilsz szerényen, gyöngéd színben,
Virulsz késő őszig hiven,
Mikor már a természethez
Minden virág hűtelen lesz.

Kedves áldott kis virágom,
Te öröm vagy a kopáron,
Élet vagy a sivatagban,
Jóság, amely halhatatlan.

Illatod nincs — minek volna?
Lepke nincs, mely rádhajolna;
Csak egyedül nyilsz a csendben,
A haldokló végtelcnen.

A merengő hallgatásban
Égi bűbáj, mély varázs van.
A te kelyhed, őszi rózsza,
Legtöbb regét tudhat róla.

Rudnyánszky Gyula

Rád ó a faluban.

A falu jegyzője rendkívül tettekes ember volt. Minden gondolata arra irányult, hogy a falut fölemelje. Ő szervezte az első műkedvelő gárdát, az énekkart, ő rendezte az első jelmezes bált s ő vezettette be annak idején a vilanyvilágítást is. Mikor meghallotta, hogy a rádió mit művel s milyen olcsóba kerül a fölállítása, nagyot gondolt. Arra gondolt, hogy — ha a rádiót fölszereltetné a templom tornyára, a hangadó tölesért pedig felállíttatná az iskola legnagyobb termébe, hát esténként az egész falu gyönyörködhetne a fényes külföldi hangversenyekben. Azonkívül pénzt is hozna, mert a beléptidij a község pénztárába iolya.

Eddig rendben is volt a dolog. De mert a rádiót a község pénzén kellett volna felállítani, az ügyet a képviselőtestület elé vitte s fényes szavakkal igyekezett a magyarokra hatni, hogy milyen előnyös lesz a falura, ha a rádió költségét megszavazzák.

A magyarok szó nélkül végighallgatták a lelkes beszédet s mikor a jegyző bevégezte mondanivalóját, az öreg Surbankós János, aki ellensége volt mindenféle ujitásnak s külön-

ben is haragudott a jegyzőre, amiért lépten-nyomon új kiadásokkal hozakodik elő, megszólalt:

— Láthatlanba nem itélkezünk

A jegyző ismerte embereit, nem sokat gondolkodott:

— Hát jól van — mondta tompán, — a rádiót fölállítom a magam költségén, De ha ugy lesz, amint mondtam...

Az öregek felé fordult:

— Megszavazzák-e keetek a költségemet! Surbankós János laposat pislantott.

— Elkövetkezik minden.

Ezzel az ülés véget ért.

A hangfogónégyszög, az antenna fönn állt a toronyban, róla hosszú drót vezetett az iskolába, ahol a hangadó tölesér állott.

A terem zsufolásig megtelt. A tölesér mellett a jegyző állt a szerelővel, a dobogó előtt pedig a képviselőtestület tagjai ültek félkörben. Most az övéké volt az első hely, mert ő most tapasztalati uton voltak.

Este volt, mert a jegyző arra is kioktatta a népet, hogy a rádió csak ilyenkor szól, más

városokban este rendezik a hangversenyeket pontosan nyolc órakor megszólal a hamburgi zenekar muzsikája.

Elővette az óráját és várta az időt. A hallgatóság mozdulatlanul ült, még a légydongást is meg lehetett volna hallani.

A jegyző mondta az időt:

— Öt perc... két perc... egy perc... No most!

Pár pillanatnyi csend, aztán a tölesér kráknogni kezdett, majd felcsendült a muzsika. Nagyszerűen ment minden.

A hallgatóság bámult, a jegyző diadalmasan mosolygott, aztán kijelentette, hogy holnap megint megismétlik az előadást.

Az egész falu a rádióról beszélt.

Surbankós János gondolkodott, aztán átment Pálinkás Mártonhoz, aki ugyancsak a képviselőtestület tagja volt és megszólította:

— Mit szólsz a rádióhoz, Márton?

Pálinkásból nehezen szakadt a szó:

— Furcsa.

Surbankós megmozdult:

— Énnékem csak azért furcsa... — szolt s fölvetette a fejét, — mert este szól!

— Mert este van a hangverseny.

Surbankós szivta a pipáját s a szeme sarkából a társára pislantott:

— Hamburgba?

— Ott.

Surbankós másodszer is megmozdult.

— En meg aszondom...

Pillanatra megállt a szóval s csak azután mondta ki:

— Becsapott minket ez a jegyző!

— Mért?

— Mert este szól a rádió. Amikor sötét van.

A sógor vállat vont:

— Ha egyszer akkor van a hangverseny.

Máskor nem szólhat.

— Nem ám — villant meg az öreg magyar szeme, — mert nappal nem tudja elbujtatni a cigányt.

A sógor rábámult:

— A cigányt?... Hová?

— A toronyba,

— Kiesoda?

— A jegyző.

Pálinkás nagyot nézett. Valamit kezdett kápiszálni, de világosan még nem értette meg Surbankós János gondolatmenetét. Surbankós pedig elmondta aggodalmát, hogy ő úgy véli, hogy az a rádió nem más, mint telefon. A toronyba elbujtatják a cigányt, az muzsikálni kezd, a drót meg bevezeti a hangot az iskolába. Aztán azért akarnak fizettetni. Hungaró.

Pálinkás sokáig gondolkodott, aztán — úgy jó két perc mulva, — bölintott egyet.

— Lehet!

Egészen belesápadt a gyanuba. Aztán elhatározták, hogy másnap meglesik a cigányt. De akkor be is mártják a jegyzőt! Mert az nem lehet, hogy drót nélkül jöjjön a hang a semmin. Aztán Hamburgból.

Sötét, felhős este volt.

Surbankós János és Pálinkás Márton elhúzódtak a templom mellé. Mindenik kezében ott szorongott a füttykös. Várták a cigányokat. Előzőleg azonban a harangozót is beavatták a titokba és abban állapodtak meg, hogy a harangozó az iskolában tartózkodik s ha majd a rádió szól, észrevétlenül kisompolyog a tereből és jelenti az esetet, egyuttal a templom kulcsát is hozza, mire lassan fölmennek a toronyba és ott megnyomják a cigányokat.

Jó félórája lesekedtek már, mikor lobolt ám a harangozó az iskola felől és nagy susogással ujságotla:

— Szól a rádió!

Surbankós szeme megvillant:

— Zárd ki az ajtót!

A harangozó előkotorta a eszmaszárból a kulcsot, kizárta a templom ajtaját, azzal nagy óvatosan felcsoszogtak a toronyba.

Nagyon meglepődtek azonban, mikor a cigányoknak ott hire se volt.

Surbankós János a harangozó felé fordult:

— Szólt a rádió?

— Szólt.

Mindennemű

Rheuma-

... olyan esetekben is, mikor

fikus fájdalomnál, köszvény, idegzsába és hasonló megbetegedéseknél a Togal-tabletták biztosan és gyorsan hatnak. Több mint 6000 orvosi vélemény, közöttük sok, kiváló orvoslanároktól és kórházakból. — Szinte meglepő eredményekkel más szer nem használt. — Egy kísérlet meg fogja győzni! — Kapható minden gyógyszerárban. — Ára 52 L.

TOGAL

... Kapható minden gyógyszerárban. — Ára 52 L.

— Biztosan tudod, hogy szólt?

— Ejnye, no! — sértődött meg a harangozó,
— ott álltam mellette. Annyira se volt tölem,
mint most János bácsi-e.

Erre már nem tudott az öreg mit felelni.
Megfordult, lassan, gondolatokba merülve le-
ballagott a lépcsőn és bement az iskolába.

A rádió még akkor is szólt.

Az öreg magyar elsápadt.

Itt már kegyetlen nagy baj van!

A jegyző még egy próbát csinált s a harma-
dik próba után ismét összehívta a képviselő-
testületet, hogy határozzanak.

A tagok mindnyájan megjelentek. Surbankós János szemben ült a jegyzővel.

A jegyző a képviselők felé fordult:

— Látták keetek, ugy-e — szólt, — hogy a
próba háromszor fényesen sikerült!

Surbankós bólintott:

— Láttuk!

— Elhiszik-e most már, hogy a rádió akár-
honnét is elhozza a szót? — Elhisszük!

A jegyző mosolygott:

— Ezek után remélem, hogy a költséget
megszavazzák?

Pillanatnyi csend következett, aztán Sur-
bankós felállt és megszólalt:

— Engedtetsek meg, hogy én is hozzászól-
jak az ügyhöz!

A jegyző biztatta:

— Beszéljen!

Az öreg megköszörülte a torkát:

— Én a faluba a legtapasztaltabb ember

vagyok — szólt és társaira nézett. — Elismer-
itek-e?

— Elismerjük — zugtak az esküdtek.

— Hát ha elismeritek — beszélt az öreg
mindig jobban nekihevülve, — akkor én azt
mondom, hogy azt a masinát ki köll dobni a
faluból még máma!

A jegyző elcsodálkozott:

— Mit beszél kee? Hiszen mindenhonnét el-
hozza a szót.

Az öreg a jegyzőre nézett:

— Szóval innen, a mi falunkból is?

— Innen is.

— No hát, itt a baj! — felelt az öreg, —
mert ha minden szót fültre ad, akkor itt a fa-
luba egyéb se lesz, csak perpatvar, oszt vesze-
kedés.

A jegyző nem értette:

— Aztán miről gondolja ezt kee?

— Hát arról — felelte az öreg, — ha a férfi
elmegy hazulról, minden fehérnép a masinát
hallgatja.

— Hát aztán baj az?

— Persze, hogy baj! Az ember még kettő-
se szólhat, a masina már hirül adja az asz-
szonynak, hogy az ura melyik menyecskevé
sutyorog.

Erre a szóra a képviselők felfigyeltek, gon-
dolkodtak, nyeltek egyet, aztán a rádiót a
jegyző minden ékesszólása ellenére leszavaz-
ták. Kinek is kellene olyan masina, amely még
a szerelembe is beleavatkozik.

Nyáry Andor.

Apróságok Adomák

Fehér fecske.

Előző számunkban közöltük,
hogy Magyarországon fehér ve-
rebet faláltak. Isztiméren a
nagyvendéglő fészere alatt fész-
kelő fecskepárnák fehér fiókája
kelt ki, amely már repülni is
tud. A hófehér ruháju kis ma-
dár a legnagyobb ritkaságok
közé tartozik.

Szép a házasetlet...

Férj: Azt hiszed feleség,
hogy belőlem éppen szamarat
csinálhatsz?

Feleség: Azt nem, ettől
már elkéstem, a természet elvé-
gezte helyettem ezt a munkát.

Ha sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik
bármely ügyből kifolyólag ta-
nácsra szorulnak, ezen rovatunk-
ban készségesen megadjuk a vá-
laszt. Tekintettel arra, hogy
szakértőinknek a tanácsadásért
fizetnünk kell, felkérjük olvasó-
inkat, hogy a beküldött tanács-
kérő levélhez mellékeljenek 20
lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt),
könnyebbég okáért bélyegben,
mert ennek költségeit mi nem
fedezhetjük. Ha a választ levél-

ben kívánják, ezenfelül még külön portédő is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van.

B. B. Kurtapatak. Az anyarozsot megveszi Salamon Jenő gyógyszerész Temesvárt, a Sft. Maria gyógyszerár tulajdonosa. Árát ott megtudhatja.

T. M. Nagymajtény. Kikiricsmagból annyi gyűlt be, hogy többet addig nem vehetünk át, amíg arról nem kapunk értesítést, hogy vehetünk-e még vagy sem? A kikiricsmag iránt lanyhult az érdeklődés és ezért az ára leszállt. Most már csak olcsóbb árban lesz elhelyezhető. Kérjük a 20 lej tanácsadói díjat alkalomadtán beküldeni

Dr. P. B.

T. M. Korond. A küldött minta a gyöngyajak. Ezt a növényt egészben kell használni, nemcsak a virágát. Többen levágjuk a növényt és egészben megszáritjuk. Azután összevágjuk szárazra, virágostul és levelestül. Egy esze teához, egy evőkanálnyiit veszünk az összevágott növényből, azt két percig hagyjuk jól felfőni, azután leszűrjük és cukrozva megisszuk. Naponta egy eszéssel kell inni étkezés előtt. Egyébként közöljük, hogy jövőben szíveskedjék tanácskérő leveléhez 20 lej tanácsadói díjat is mellékelni.

G. B. Szőkefalva. A román állampolgársági törvény 38. szakasza értelmében, amennyiben az Ön neje a házasságkötés alkalmával nem nyilatkozta ki hivatalos módon, hogy fenntartja továbbra is román állampolgárságát, állampolgárságát elvesztette, kivéve, hogyha Önnek nincsen semmiféle állampolgársága. Amennyiben Ön magyar állampolgár és valamilyen érdek követeli azt, hogy felesége román állampolgár maradjon, úgy a fentemlített törvény 39. szakasza szerint lehetne eljárni. Vagyis formálisan Önök elválnának, miáltal felesége újra román állampolgárnő lesz s majd azután a fenti 38. szakasz figyelembevételével kötnének újabb házasságot. Ellen esetben csak naturalizálás útján lehet újra román állampolgárságot szerezni.

K. V. J. Lőrincréve. Rokkantsági nyugdíjának felemelése iránti kérésével forduljon a kolozsvári VI-ik hadtest parancsnokság rokkantügyi osztálya útján a hadigymniszteriumhoz. Kérését bárki elkészítheti, természetesen az állam hivatalos nyelvén. Kéréséhez csatolja a nyugdíjazására vonatkozó okmányának hiteles másolatát.

Felhívás előfizetőinkhez!

Előfizetőink egy igen tekintélyes része levélben vagy szóban azt ígérte, hogy előfizetését az aratás és eséplés befejezése után, szeptemberben fogja rendezni. Kérjük ezeket az előfizetőinket és általában azokat, akik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, hogy sürgősen igyekezzenek tartozásukat kiadóhivatalunk címére beküldeni. A postantárványok küldését is tovább folytatjuk és kérjük szíveskedjenek azokat mielőbb címünkre visszajuttatni.

Lapunk fennmaradása érdekében az előfizetők is tegyenek meg minden lehetőt, mert a nehéz időkben való fáradozásunkat csak úgy koronázhatja siker, ha biztosítjuk lapunk anyagi alapjait.

Szakszerzői díjazások

Hátralékos előfizetőink közül nagyon sokan tettek ígéretet arra, hogy hátralékaikat az aratás után, amikor pénzre tesznek szert, kiegyenlítik. Most ez bekövetkezett s ezután figyelemztünk minden hátralékos, ígéretük teljesítésére. Ettől függően ismételt felszólítjuk azokat, akik még nem rendezték hátralékaikat, hogy sürgősen küldjék be díjaikat, mert a gyenge nyári hónapok annyira kimerítették lapunk anyagi erejét, hogy a további hitelezést nem bírjuk s csak azoknak küldhetjük továbbra is lapunkat, akik nincsenek hátralékban.

B. F. Szentegyházsfalu. H. J. Firtosmartonos. K. J. Nagymajtény. II. M. Székelyudvarhely. Sz. I. Marosvásárhely. B. M. Gyergyószentmiklós. F. J. Felsőrákcs. T. S. Torda.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mely tisztelünket, hálaikat és köszönetüket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Érdeklődő, Bálványosvárja. Valóban igaza van. A rossz termés megmutatta, hogy feltétlenül Porzollal kell pácolni. A Porzol kapható Dejen a Kremel-féle gyógyszerárban is.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. A. Sepsiszentkirály 150, G. B. Szőkefalva 150, M. A. Tompaháza 85, N. S. Zilah 155, Ifj. R. S. Nagyszentmiklós 325, Sz. F. Vámosgálfalva 150, Ifj. Önközpő Egylet

Nagyszeben 155, M. B. Abucsa 150, K. G. L. Nagyzerénd 175, E. J. Margitta 150, Ifj. M. J. Kálmánd 75, F. S. Tekerőpatak 100, Fogy. Ért. Szöv. Diósd 155, L. M. Mezőfény 270, K. S. Torda 155, S. A. Székelyföldvár 155, M. B. Mikola 150, B. P. Lugos 150, B. M.-né Székelypetőfalva 150, G. M. Margitta 153, K. K. Kőszegremete 155, özv. K. M.-né Egri 155, A. A. Szinészeg 155, O. K. Gy. Szilágyzóvány 155, F. J. Lövete 155 Lej.

Tanító urak! A „Minerva” kiadásában még a mult iskolai évben megjelentek a Kovács Pál-féle modern: Rajzfüzetek, földrajzfüzetek és rajztanítási vezérfonal.

A felsorolt munkák teljesen az állami tanterv figyelembe vételével vannak megszerkesztve.

Az egyes osztályok rajzfüzetei az egész évi rajzanyag feldolgozására szakszerű rajzbeli utasításokat, szöveges magyarázatokat adnak.

A földrajzi füzetekben szintén az egész évi tananyag vilátszerű rajzokkal, tiszta és világos utbaigazításokkal van ellátva.

A rajzfüzetek ára darabonként 8 lei. A földrajzfüzetek ára darabonként 12 lei. A vezérfonal ára darabonként 16 lei.

A felsorolt munkák az ország bármely könyvkereskedésében beszerezhetők.

A szerkesztésért felel
GYALLAY DOMOKOS

Rendelje meg a

PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóiratot.

Előfizetési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5 szám
Kérjen mutatványszámot!

OLCSÓBB LETT a PORZOL!

**Csak a porzolózott
vetőmag ad dus, tiszta
termést.**

Kapható a Chinoin növényvédelmi szerek lerakatánál. —
Ha nem található, forduljunk a következő cégekhez:

Agrotechnica Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferd. 8. — Mezőgazdák R. T.
Satu-Mare—Szatmár, Strada Regina Maria 17. — Karner Ede R. T.
Timişoara-Temesvár, Str. Brajanu 12. — Krafft és Herberth, Braşov-
Braşo, Buzasor.

Itt levágandó és beküldendő.

Megrendelő lap.

A „MAGYAR NÉP” kiadóhivatalának

Cluj-Kolozsvár

Alulírott most az ötödik huzás előtt, be akarok lépni az csztálysorsjátékba.
Az első, második, harmadik és negyedik huzás jegyének az árát is kifizetem.

Rendelek Önöknek..... drb.....	nyolcad (5 × 125 = 625 lei.)	öt/százötvenkét
	negyed (5 × 250 = 1250 lei.)	utányvétellel.
	fél (5 × 500 = 2500 lei.)	
	egész (5 × 1000 = 5000 lei.)	

(A nem kívánt sorsjegy törölendő.)

Főelárusító:

Kereskedelmi Hiteletintézet
R.-T. Cluj-Kolozsvár.

Tisztelettel:

olvasható aláírás.

részlet a közzétettől.

**A Református Világszemle
4-ik számának****Tartalomjegyzéke:**

Gyalóky László a dunáninneni egyházkerület főjegyzője életrajza. — Csallóköz. — Nagy Nándor, a komáromi egyházmegye főgondnoka. — A csallóközi reformátusokról. — Mátyusföldi egyházmegye. A prágai magyarokról. Sárospatak. A sárospataki ref. főiskola homlokzata. — A sárospataki új angol internátus homlokzata. — A magyar református New-Yorkban. — A braziliai magyar reformátusokról. — Braziliai magyar gyülekezet Sao Paulóban. — Az athisis támadásai. — Előfizetés egy évre 140 L. Egyes szám 95 L. Kapható a MINERVA könyvtárakban, illetve a Cluj-Kolozsvár Str. R. Maria (v. Deák Ferenc utca) 1 szám alatt.

Sok pénzt kereshet befektetés nélkül
ha megveszi

CSERJÉSSY:**A szegény ember gazdasága**

cimű, a vadontermő gyógynövények gyűjtéséről szóló könyvet. 35 Leu beküldésére portómentesen küldi a

MINERVA

Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria 1 sz.
(v. Deák Ferenc utca.)

Tóth Tihamér:**Hiszek Jézus Krisztusban!**

A Szentbeszéd a Hiszekgyűjtés ciklus 11-ik kötete megjelent. 300 L. beküldése ellenében portómentesen szállítja a

Minerva könyvesbolt
Cluj-Kolozsvár, Strada Regina Maria
(Deák Ferenc utca) 1. szám.